

คำนำ

รายงานผลการพิจารณาและข้อเสนอความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

๑. ขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ.....	๑
๒. คำกล่าวต้อนรับของประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญและ	
คำกล่าวรับร่างรัฐธรรมนูญของผู้แทนองค์กรตามรัฐธรรมนูญ.....	๕
๓. ผลการพิจารณาและเสนอความคิดเห็น.....	๑๐
๓.๑ การจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น.....	
๓.๒ การสำรวจความคิดเห็น.....	๑๕
• ตารางที่ ๒ มาตราในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ...	
(ฉบับรับฟังความคิดเห็น) ที่ขอแก้ไข/แสดงความคิดเห็น โดยองค์กรตาม	
รัฐธรรมนูญ (เฉพาะมาตราที่เสนอแก้ไข).....	๒๐
• ตารางที่ ๓ ข้อพิจารณาและเสนอความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ต่อร่าง	
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.... (ฉบับรับฟังความคิดเห็น).....	๓๓
หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๒ ๓ ๔ ๕).....	๓๓
หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ (มาตรา ๑๔).....	๓๖
หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย (มาตรา ๒๓-๖๘).....	๓๗
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป (มาตรา ๒๔ ๒๕).....	๓๗
ส่วนที่ ๒ ความเสมอภาค (มาตรา ๓๐ ๓๑).....	๔๐
ส่วนที่ ๓ สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล (มาตรา ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖).....	๔๒
ส่วนที่ ๔ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม (มาตรา ๔๐).....	๔๕
ส่วนที่ ๕ สิทธิในทรัพย์สิน (มาตรา ๔๒).....	๔๖
ส่วนที่ ๖ สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ (มาตรา ๔๓ ๔๔).....	๔๘
ส่วนที่ ๗ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน	
(มาตรา ๔๕ ๔๖ ๔๗).....	๕๕
ส่วนที่ ๘ สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา (มาตรา ๔๘ ๔๙).....	๕๕
ส่วนที่ ๙ สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ	
(มาตรา ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔).....	๕๗

ส่วนที่ ๑๐ สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน	
(มาตรา ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑).....	๖๓
ส่วนที่ ๑๑ เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม (มาตรา ๖๒ ๖๓).....	๖๖
ส่วนที่ ๑๒ สิทธิชุมชน (มาตรา ๖๕ ๖๖).....	๖๘
ส่วนที่ ๑๓ สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ (มาตรา ๖๗ ๖๘).....	๗๔
หมวด ๔ หน้าที่ของชนชาวไทย (มาตรา ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓).....	๗๕
หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (มาตรา ๗๔- ๗๖).....	๗๘
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป (มาตรา ๗๔).....	๗๘
ส่วนที่ ๒ แนวนโยบายด้านความมั่นคงของรัฐ (มาตรา ๗๖).....	๗๙
ส่วนที่ ๓ แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (มาตรา ๗๗).....	๘๐
ส่วนที่ ๔ แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม	
(มาตรา ๗๘ ๗๙).....	๘๑
ส่วนที่ ๕ แนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม (มาตรา ๘๐).....	๘๖
ส่วนที่ ๖ แนวนโยบายด้านการต่างประเทศ (มาตรา ๘๑).....	๘๘
ส่วนที่ ๗ แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ (มาตรา ๘๒ ๘๓).....	๑๐๐
ส่วนที่ ๘ แนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	
(มาตรา ๘๔).....	๑๐๕
ส่วนที่ ๙ แนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน	
(มาตรา ๘๕).....	๑๐๘
ส่วนที่ ๑๐ แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน (มาตรา ๘๖).....	๑๑๐
หมวด ๖ รัฐสภา (มาตรา ๘๗-๑๕๘).....	๑๑๓
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป (มาตรา ๘๘ ๙๐).....	๑๑๓
ส่วนที่ ๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
(มาตรา ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๑๐๕).....	๑๑๖
ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา	
(มาตรา ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖).....	๑๒๘
ส่วนที่ ๔ บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง (มาตรา ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๓๐).....	๑๔๒
ส่วนที่ ๖ การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๑๓๓ ๑๓๔).....	๑๔๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๗ การตราพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๔ ๑๔๘).....	๑๔๘
ส่วนที่ ๘ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน (มาตรา ๑๕๒ ๑๕๖ ๑๕๘).....	๑๕๒
หมวด ๗ การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน (มาตรา ๑๕๙ ๑๖๑).....	๑๕๔
หมวด ๘ การเงิน การคลัง และงบประมาณ (มาตรา ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖).....	๑๕๗
หมวด ๙ คณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๖๗ ๑๗๐ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗).....	๑๖๓
หมวด ๑๐ ศาล (มาตรา ๑๘๓ - ๒๒๓).....	๑๗๔
ส่วนที่ ๒ ศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๘ ๒๑๐).....	๑๗๔
ส่วนที่ ๓ ศาลยุติธรรม (มาตรา ๒๑๔ ๒๑๖).....	๑๘๑
ส่วนที่ ๔ ศาลปกครอง (มาตรา ๒๑๘).....	๑๘๔
ส่วนที่ ๕ ศาลทหาร (มาตรา ๒๒๓).....	๑๘๕
หมวด ๑๑ องค์การตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๒๔ - ๒๔๕).....	๑๘๖
ส่วนที่ ๑ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๒๔ - ๒๔๕).....	๑๘๖
๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓).....	๑๘๖
๒. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา (มาตรา ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘).....	๑๙๗
๓. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (มาตรา ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๓ ๒๔๔).....	๒๐๒
๔. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (มาตรา ๒๔๕).....	๒๐๓
ส่วนที่ ๒ องค์การอื่นตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๔๖ - ๒๔๙).....	๒๑๐
๑. องค์การอัยการ (มาตรา ๒๔๖).....	๒๑๐
๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (มาตรา ๒๔๗ ๒๔๘).....	๒๑๒
๓. สถาบันปรีกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (มาตรา ๒๔๙).....	๒๑๕
หมวด ๑๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (มาตรา ๒๕๐ - ๒๖๕).....	๒๑๖
ส่วนที่ ๑ การตรวจสอบทรัพย์สิน (มาตรา ๒๕๑).....	๒๑๖
ส่วนที่ ๒ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (มาตรา ๒๕๓ ๒๕๔).....	๒๑๘

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๓ การถอดถอนจากตำแหน่ง (มาตรา ๒๖๑ ๒๖๓).....	๒๒๐
ส่วนที่ ๔ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (มาตรา ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘).....	๒๒๓
หมวด ๑๓ จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา ๒๗๐).....	๒๒๕
หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑).....	๒๒๗
บทเฉพาะกาล (มาตรา ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙).....	๒๓๘

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑ คำอธิบายเพิ่มเติมของคณะรัฐมนตรี.....	(๑)
ภาคผนวก ๒ คำอธิบายเพิ่มเติมของศาลฎีกา.....	(๑๑)
ภาคผนวก ๓ คำอธิบายเพิ่มเติมของศาลปกครองสูงสุด.....	(๑๕)
ภาคผนวก ๔ คำอธิบายเพิ่มเติมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	(๔๑)
ภาคผนวก ๕ คำอธิบายเพิ่มเติมของผู้ว่าราชการจังหวัด.....	(๕๓)
ภาคผนวก ๖ คำอธิบายเพิ่มเติมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.....	(๗๓)
ภาคผนวก ๗ เรื่อง ขอแปรญัตติร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช.... (ฉบับปรับปรุงความคิดเห็น).....	(๗๔)